

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๑๓/๒๕๖๖

เรื่องพิจารณาที่ ๑๓/๒๕๖๖

วันที่ ๑๘ เดือน เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง { นายธีระ เจียบุญหยก หัวหน้าพรรคคนงานไทย ผู้ร้อง
ประธานกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ๑
นายทะเบียนพรรคการเมือง ที่ ๒ ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายธีระ เจียบุญหยก หัวหน้าพรรคคนงานไทย (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยคำร้องคัดค้านประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ให้พรรคการเมืองสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๑ วรรคสาม

ข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม และเอกสารประกอบสรุปได้ว่า นายธีระ เจียบุญหยก หัวหน้าพรรคคนงานไทย (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า ประธานกรรมการการเลือกตั้ง (ผู้ถูกร้องที่ ๑) ออกประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง พรรคคนงานไทยสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมือง ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ เนื่องจากนายทะเบียนพรรคการเมือง (ผู้ถูกร้องที่ ๒) ตรวจสอบข้อเท็จจริงปรากฏว่าเมื่อครบกำหนดระยะเวลาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง (๑) ที่กำหนดให้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนพรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีจำนวนสมาชิกไม่น้อยกว่าห้าพันคน และต้องเพิ่มจำนวนสมาชิกให้มี

- ๒ -

จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคนภายในสี่ปีนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียน ซึ่งพรรคคนงานไทยไม่สามารถดำเนินการเพิ่มจำนวนสมาชิกให้มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคนภายในสี่ปีนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียน เป็นเหตุให้พรรคคนงานไทยสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง (๑) และวรรคสอง ประกอบมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง (๑) ผู้ร้องคัดค้านว่า พรรคคนงานไทยจะสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองต่อเมื่อภายหลังจากที่ได้รับการจดทะเบียนพรรคการเมืองแล้วมีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงหนึ่งหมื่นคนติดต่อกันเกินเก้าสิบวันนับแต่วันครบกำหนดสี่ปีที่ผู้ถูกร้องที่ ๒ รับจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง (๒) เมื่อผู้ถูกร้องที่ ๒ รับจดทะเบียน วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒ ซึ่งวันที่ครบกำหนดสี่ปี คือ วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๖ จึงยังไม่พ้นระยะเวลาเก้าสิบวันตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง (๒) ที่จะทำให้พรรคการเมืองสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองได้ ดังนั้น การที่ผู้ถูกร้องที่ ๑ ออกประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้งดังกล่าวไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๕

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๑ วรรคสาม ดังนี้

๑. มีคำสั่งไต่สวนฉุกเฉิน เพื่อยกเลิกประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง พรรคคนงานไทยสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมือง ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ เนื่องจากขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๕

๒. พิจารณาวินิจฉัยว่าพรรคคนงานไทยอยู่ในระยะเวลาเก้าสิบวันตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ประกาศของผู้ถูกร้องที่ ๑ ดังกล่าวไม่อาจใช้บังคับได้และเป็นโมฆะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๐ และมาตรา ๑๗๒

๓. มีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ รับสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคคนงานไทยก่อนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๖

- ๓ -

๔. มีคำสั่งขยายระยะเวลาให้พรรคคนงานไทยเพิ่มจำนวนสมาชิกให้ครบหนึ่งหมื่นคน จนถึงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๖

๕. มีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องที่ ๒ ห้ามเคลื่อนย้ายสมาชิกพรรคคนงานไทยและให้มีอำนาจบริหารเงินอุดหนุนพรรคการเมือง

๖. มีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องที่ ๒ พักราชการโดยหยุดปฏิบัติหน้าที่

๗. มีคำสั่งไต่สวนผู้ถูกร้องที่ ๒ กรณีใช้อำนาจโดยทุจริตต่อหน้าที่ซื้อ - ขายสมาชิกพรรคคนงานไทยโดยขายให้พรรคการเมืองอื่น

๘. มีคำสั่งไต่สวนคำร้องคัดค้านของผู้ร้องในวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๖ เพื่อนับจำนวนสมาชิกพรรคคนงานไทยทั้งหมดรวมกันแล้วไม่ต่ำกว่า ๑๑,๐๗๗ คน

๙. เพิกถอนประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง พรรคคนงานไทยสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมือง ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ ของผู้ถูกร้องที่ ๑

ศาลรัฐธรรมนูญโดยคณะตุลาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๙ พิจารณากรณีที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญไต่สวนฉุกเฉินเพื่อมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการชั่วคราวก่อนการวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๑ แล้ว เห็นว่า คำขอของผู้ร้องยังไม่มีข้ออ้างหรือข้อเท็จจริงเพียงพอที่จะวินิจฉัยให้เป็นไปตามคำขอ จึงมีคำสั่งไม่รับคำขอดังกล่าวตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๓๘

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๑ วรรคสาม ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๑ วรรคหนึ่งบัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองเมื่อ (๑) ไม่แก้ไขข้อบังคับให้ถูกต้องหรือครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๑๗ วรรคสาม หรือไม่สามารถดำเนินการตามมาตรา ๓๓ (๑) หรือ (๒) ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด (๒) ภายหลังจากที่ได้รับการจดทะเบียนพรรคการเมืองมีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงตามที่กำหนดในมาตรา ๓๓ (๑) ติดต่อกันเกินเก้าสิบวัน ...”

วรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนหรือมีผู้แจ้งต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดสิ้นสภาพตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง ถ้าเห็นว่ามีกรณีที่เป็นเหตุให้พรรคการเมืองสิ้นสภาพตามวรรคหนึ่ง ให้เสนอคณะกรรมการพิจารณา ถ้าคณะกรรมการเห็นว่ามีกรณีดังกล่าวเกิดขึ้น ให้คณะกรรมการประกาศการสิ้นสภาพของพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา ในกรณีเช่นนี้ ให้พรรคการเมืองนั้นสิ้นสภาพตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่หัวหน้าพรรคการเมืองที่ถูกประกาศว่าสิ้นสภาพตามวรรคสองไม่เห็นด้วยกับการประกาศของคณะกรรมการตามวรรคสอง ให้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา” และมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียน พรรคการเมืองต้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้ (๑) ดำเนินการให้มีจำนวนสมาชิกไม่น้อยกว่าห้าพันคน และต้องเพิ่มจำนวนสมาชิกให้มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคนภายในสี่ปีนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียน ...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม และเอกสารประกอบ เป็นกรณีที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยคำร้องคัดค้านประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ให้พรรคการเมืองสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๑ วรรคสาม ซึ่งการที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๑ วรรคสาม นั้น นอกจากพิจารณาช่องทางกรณียื่นคำร้องแล้ว ยังต้องพิจารณาเนื้อหาของคำร้องว่ามีมูลกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับคำร้องไว้พิจารณาต่อไปหรือไม่ด้วย เมื่อข้อเท็จจริงเป็นกรณีที่ผู้ถูกร้องที่ ๑ ออกประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง พรรคคนงานไทยสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมือง ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ เนื่องจากผู้ถูกร้องที่ ๒ ตรวจสอบข้อเท็จจริงปรากฏว่าเมื่อครบกำหนดระยะเวลาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง (๑) พรรคคนงานไทยไม่สามารถดำเนินการเพิ่มจำนวนสมาชิกให้มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคนภายในสี่ปีนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียน จึงเป็นเหตุให้พรรคคนงานไทยสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองตามมาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง (๑) และวรรคสอง อันเป็นการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ถูกร้องทั้งสองตามที่กฎหมายว่าด้วยพรรคการเมืองกำหนด ซึ่งเหตุแห่งการสิ้นสภาพความเป็น

- ๕ -

พรรคการเมืองตามประกาศของผู้ถูกร้องที่ ๑ ดังกล่าว เป็นคนละเหตุกับที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าพรรคคนงานไทย จะสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองต่อเมื่อมีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงหนึ่งหมื่นคนติดต่อกันเกินเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ครบกำหนดสี่ปีนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียน อันเป็นการกล่าวอ้างเหตุตามมาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง (๒) ซึ่งเป็นกรณีการสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองภายหลังจากที่ได้รับการจดทะเบียน พรรคการเมืองและเคยมีจำนวนสมาชิกไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคนแล้วต่อมามีจำนวนสมาชิกลดลงเหลือไม่ถึง หนึ่งหมื่นคนติดต่อกันเกินเก้าสิบวัน ดังนั้น กรณีตามคำร้องยังไม่ปรากฏมูลกรณีว่ามีการกระทำได้ของผู้ถูกร้องทั้งสองที่จะเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง (๑) และวรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

- ๖ -

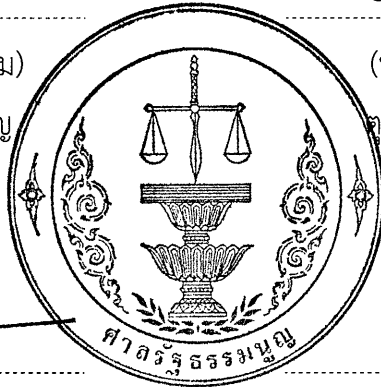
(คำสั่งที่ ๑๓/๒๕๖๖)

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปิยญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจirinติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนภดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัฐอมฤต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ